

Tevrat: İbranice olarak Hz. Mûsâ (a.s.)'a indirilmiş olan ilahî kitaptır.

Tevrat, Hz. Mûsâ (a.s.) aracılığıyla İsrâiloğullarına gönderilmiştir. Ancak İsrâiloğulları tarihte yaşadıkları sürgün ve esirlik dönemlerinde Tevrat'ın Allah'tan gelen orjinal şeklini koruyamamışlardır. Sonradan, Yahudi bilginleri tarafından kaleme alınan Tevrat nüshaları ortaya çıkmıştır. Bugün elde mevcut olan Tevrat, Allah tarafından gönderilmiş Tevrat değil, insanlarca yazılmış, tahrif edilmiş olan Tevrat'tır. Bundan dolayı ilahî kitap olma özelliğini de kaybetmiştir. Tevrat'a "Ahd-i Atik" de denir.

Zebûr: İbranice olarak Hz. Dâvûd (a.s.)'a indirilmiş olan ilahî kitaptır.

Bugün elde mevcut olan Zebûr nüshaları çeşitli söyleyiş ve ilahilerden, Allah'a övgü ve hikmetli sözlerden ve birtakım nasihatlerden meydana gelmiştir. Mevcut olan Zebûr değiştirilmiş, ilahî kitap olma özelliğini kaybetmiştir.

İncil: Aramice olarak gönderilen İncil, Hz. İsa (a.s.) aracılığıyla İsrâiloğullarına indirilmiş olan ilahî kitabın adıdır. Bugün İncil'in aslı da diğer bozulmuş kitaplar gibi elde yoktur. Bozulmuş ve insanlar tarafından yazılmış olan şekli vardır. İncil'e "Ahd-i Cedit" de denilir.

İznik Kosili'nde binlerce İncil nüshası arasından bugünkü dört incil seçilerek kabul edilmiştir. Bu inciller şunlardır:

- 1) Matta İncili
- 2) Markos İncili
- 3) Luka İncili
- 4) Yuhanna İncili

Anılan dört incil'den başka Hristiyan âleminde gizli tutulmak istenen bir incil daha var ki, buna "Barnaba İncili" adı verilmektedir. Bu incil 5. asırda okunması yasak kitaplar listesine alınmıştır. Orjinal nüshası Viyana Kütüphanesi'nde bulunan İngilizce, Almanca ve Arapçaya çevrilmiş olan bu incilin belirgin özelliği Peygamberimiz'in geleceğini müjdelemesidir.

b) Aslı Korunmuş Kitap

Kur'an-ı Kerim: Allah tarafından gönderilen ilahî kitapların sonuncusu olan Kur'an-ı Kerim, son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.)'e Arapça olarak indirilmiş, bizzat Allah tarafından koruma altına alınmış, insanlığın benzerini getirmekten âciz kaldığı, aslı korunmuş ilahî kelimedir.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

"Kur'an'ı kesinlikle biz indirdik, elbette yine onu biz koruyacağız." (Hicr suresi, 9. ayet)

Kur'an-ı Kerim'deki bu ayet açıkça göstermektedir ki, Kur'an-ı Kerim Cenâb-ı Allah'ın koruması altındadır ve kıyamete kadar en ufak bir tahrife uğramaksızın aslını **muhafaza** edecektir.

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ
وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ * فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ
تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ *

"Eğer kulumuza (Hz. Muhammed'e) indirdiklerimizden herhangi bir şüpheye düşüyorsanız, haydi onun benzeri bir sure getirin, eğer iddianızda doğru iseniz Allah'tan gayri şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın. Bunu yapamazsınız ki, elbette yapamayacaksınız." (Bakara suresi, 23-24. ayetler)

Kur'an'ın İndirilmesi ve Korunması

Kur'an-ı Kerim yüce Allah tarafından Cebrâil (a.s.) aracılığıyla Hz. Muhammed (s.a.v.)'e, vahiy yoluyla yaklaşık 23 senede, bölümler hâlinde indirilmiştir.

Kur'an ayetleri Peygamberimiz'e inince, Peygamberimiz onları bizzat ezberler ve yanında bulunan ashabına okurdu. Ezberlenen ayet ve sureler ayrıca vahiy kâtipleri tarafından yazılırdı. Ayetlerin hangi sureye konulacağını ve nasıl düzenleneceğini Peygamberimiz vahiy kâtiplerine söylerdi. Kur'an ayetleri beyaz taşlar, hurma dalları, işlenmiş deriler üzerine yazılırdı. Kur'an-ı Kerim, Resûlullah (s.a.v.) döneminde tamamıyla yazılmış ve sahabe tarafından ezberlenmiştir. Böylece Kur'an-ı Kerim'in korunması garanti altına alınmıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.) yaşadığı sürece vahiy devam ettiğinden, Kur'an'ın tamamının tek bir kitap hâlinde toplanması mümkün olmamıştır. Hz. Peygamber'in vefatından sonra, ilk halife Hz. Ebû Bekir (r.a.) döneminde Zeyd b. Sâbit başkanlığında bir komisyon kuruldu ve Kur'an-ı Kerim tek bir kitap hâline getirildi. Daha sonra Hz. Osman'ın devrinde, onun emriyle Kur'an-ı Kerim 8 adet çoğaltıldı ve gerekli bölgelere gönderildi. Bö-

• Haccın Faydaları

Haccın faydalarını fert ve toplum açısından olmak üzere iki kısımda inceleyebiliriz:

a- Fert açısından faydaları:

- 1- İnsanda şükür duygusunu artırır.
- 2- Tevhid inancını ve dini duygularını artırır.
- 3- Hac esnasında insan yaşadığı hayatın muhasebesini yapar.
- 4- Diğer dünya Müslümanlarıyla tanışarak müminleri bir safta toplar.
- 5- Kişiyi sabırlı olma özelliğini kazandırır.

b- Toplum açısından faydaları:

- 1- Bütün Müslüman milletlerin kendisini tanıtmalarına büyük imkân sağlar.
- 2- Müslümanların fikrî ve ticari bağlarını artırır.
- 3- Dünyadaki Müslümanların birlik, beraberlik ve dayanışmalarını kuvvetlendirir.

• Hac Kimlere Farzdır?

a- Farz oluşunun şartları: Bir Müslümana haccın farz olması için şu şartlar gerekir:

1. Müslüman olmak.
2. Ergenlik çağına girmiş olmak.
3. Akıllı olmak.
4. Hür olmak.
5. Hacca gidip gelecek kadar parası olmak.
6. Hacca gidip gelinceye kadar ailesinin ihtiyacını temin etmiş olmak.

b- Haccın yerine getirilişinin şartları:

1. Sağlıklı olmak.
2. Hac yollarının güvenliliği (yol emniyeti).

c- Haccın kabul olmasının şartları:

1. Hac niyetiyle ihrama girmek.
2. Arafat'ta vakfeye durmak,
3. Kâbe'de tavaf yapmak.
4. Hac için gerekli ibadetleri zamanında yapmak.

• Haccın Farzları

1. **İhram ve niyet:** Hac ve umre esnasında, normal zamanlarda helal olan bazı şeyleri kişinin kendisine haram kılmasıdır. Hacca niyet ederek ihrama girilir.
2. **Arafat'da vakfe:** Arefe günü öğleden sonra Kurban Bayramı'nın birinci günü tan yerinin ağarma vaktine kadar az da olsa bir süre Arafat'ta kalmaktır.
3. **Kâbe-i Muazzama'yı ziyaret tavafı:** Ziyaret tavafı farz olup Kurban Bayramı'nın birinci günü fecrin doğuşunda başlayarak Kurban Bayramı günleri içinde yapılır.

• Haccın Vacipleri

1. Safa ile Merve arasında say etmek.
2. Müzdelife'de vakfe.
3. Şeytan taşlama.
4. Saçları traş etmek.
5. Veda tavafı (Mekke'den ayrılırken yapılır).

Yukarıda saydığımız haccın vaciplerinden herhangi birisi terkedilecek olursa terkeden kişinin ceza olarak kurban kesmesi gerekir.

Bunlardan başka, haccın vaciplerinin de kendi içlerinde vacipleri vardır. Bunlar da şöylece sıralanabilir:

1. Tavafa Hacerülesved'den başlamak.
2. Tavafı Kâbe'yi sola alarak sağdan yapmak.
3. Tavafı yürüyerek yapmak. (Herhangi bir özürü yoksa).
4. Tavafı, Hatim denilen yerin dışından yapmak.
5. Tavafın yedi **şavt** olması (Şavt: Kâbe etrafında bir defa dönmek).
6. Tavaf bittikten sonra iki rek'at namaz kılmak.
7. Hac ve umreyi birleştirenlerin kurban kesmesi.
8. Ziyaret tavafının Kurban Bayramı günlerinde yapılması.
9. Arafat'ta güneş batıncaya kadar beklemek.
10. İhramlıya yasak olan durumlardan kaçınmak.

“Ölü, kan, domuz eti, Allah’tan başkası adına boğazlanan (henüz canı üzerinde iken yetiştirilip) kestikleriniz müstesna olmak üzere boğulmuş, vurulmuş, yukarıdan yuvarlanmış, süsülmüş, canavar yırtmış olup da ölenler, dikili taşlar üzerinde (onlar adına) boğazlanan (hayvanlar), fal oklarıyla kısmet (ve hüküm) aramanız üzerinize haram edilmiştir. (Bütün) bunlar yoldan çıkmıştır. Bugün kâfirler dininizden umutlarını kestiler. Artık onlardan korkmayın. Benden korkun. Bugün sizin dininizi kemale erdirdim. Üzerinizdeki nimeti tamamladım ve size din olarak Müslümanlığı (verip, ondan) hoşnut oldum.” (Mâide suresi, 3. ayet)

SORULAR

1. Tefsir ve müfessir kelimelerinin anlamlarını yazınız.
2. Kur’ân-ı Kerîm’i tarif ediniz?
3. Kutsal kitaplar nelerdir, yazınız.
- 4- Ayeti tarif ederek Kur’an’daki sure sayısını belirtiniz.
- 5- Sure nedir? Tanımlayınız.
- 6- Kur’ân-ı Kerîm’in konuları nelerdir? Yazınız.
- 7- Kur’an’ın özelliklerini yazınız.
- 8- Tevatür ne demektir?
- 9- Fîl suresinin tercümesini yazınız.
10. Peygamberimiz kaç yaşındayken, hangi yılda peygamber olmuştur?
11. Kur’ân-ı Kerîm kaç yılda Peygamberimiz’e indirilmiştir ?
12. Vahyi tanımlayınız.
13. Vahyin geliş şekillerini kısaca yazınız.
14. İlk inen ayetler hangi ayetlerdir?
15. Son inen ayetin tercümesini yazınız.
16. Rahman ne demektir?
17. “Hak Dini, Kur’an Dili” adlı tefsiri yazan kimdir?

4. BÖLÜM SİYER

KONULAR

- Peygamberimiz’in Çocukluk ve Gençlik Dönemi
- Hz. Muhammed’in Ticaret ve Evlilik Dönemi
- İlk Vahiy ve Peygamberlik Dönemi
- İsrâ ve Mirâç
- Mirâç Gecesi’nde Müslümanlara Yönelik Emirler
- Akabe Biatları
- Medine’ye Hicret ve Hicretin Tarihteki Yeri
- Hicretin 1. Yılı Olayları
- Hicretin 2. Yılı Olayları
- Hicretin 3. Yılı Olayları
- Hicretin 4. Yılı Olayları
- Hicretin 5. Yılı Olayları
- Hicretin 6. Yılı Olayları
- Hicretin 7. Yılı Olayları
- Hicretin 8. Yılı Olayları
- Hicretin 9. Yılı Olayları
- Hicretin 10. Yılı Olayları
- Hicretin 11. Yılı Olayları

Siyer İlmi: Peygamberimiz (s.a.v.)’in doğumundan ölümüne kadar geçen hayatını araştıran ve inceleyen ilme “Siyer İlmi” denir.

• Peygamberimiz’in Çocukluk ve Gençlik Dönemi

Hz. Muhammed (s.a.v.), günümüz Suudi Arabistan’ın Mekke şehrinde, miladi 571 yılında, Rebûlevvel ayının 12. pazartesi gecesi sabaha karşı doğmuştur.

Hz. Muhammed’in babası Abdulmuttaliboğlu “**Abdullah**”, annesi Vehb’in kızı “**Âmine**”dir. Soyu Hz. İsmâil’in torunlarından Adnan’a kadar uzanır. Hz. İsmâil (a.s.), Hz. İbrâhim’in (a.s.) büyük oğludur. Hz. Peygamber’in babası Abdullah, Haşimoğullarından olup, annesi Âmine, Zühreoğulları’ndandır. Her ikisi de Mekkeli ve Kureyş kabilesindedir.

Peygamberimiz’in babası Abdullah, oğlunun doğumundan iki ay önce Şam tarafından ticaretten dönerken Medine’de 25 yaşında vefat etti. Peygamberimiz doğmadan önce babadan yetim kaldı. Peygamberimiz doğduğu zaman Mekke, şehir devleti şeklinde idare ediliyordu. Abdulmuttalib doğumdan yedi gün sonra torununa “Muhammed” adını koydu. Annesi ise “Ahmed” dedi. Eski Arap adeti

İçki ve Kumarın Haram Kılınması

İslam dininde içki ve kumar haram kılınmıştır (Mâide suresi, 5. ayet). Çünkü içki ve kumar aynı zamanda akla, bütçeye ve topluma zararlıdır. İçkinin ve kumarın haram oluşu ise insanlığın faydasıdır. Kur'ân-ı Kerîm'de içki ile kumar, iki ayette birlikte bildirilmiştir. İslam dini aklın muhafazasına çok önem vermiştir.

İçki, sarhoşun yalnız aklına ve vücuduna değil, diğer taraftan çocuklarına, malına ve şerefine de zarar verir. İçki, insanların arasını açar, akrabayı birbirine düşürür, toplumun dayanışmasını ve düzenini bozar. İçkinin en büyük zararı insan aklınadır. İnsanın düşünmeksizin akılsızca işler yapmasına sebep olur.

Kumar da toplumun servetini, saadetini korumak için haram olmuştur. Kur'ân-ı Kerîm'de içkinin haram oluşu hakkında dört ayet vardır. Bunlardan birincisi Mekke'de, diğer üçü Medine'de inmiştir. İçkiyi kesinlikle yasaklayan ayet:

“Ey iman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar (tapınak için dikilmiş putlar), fal ve şans okları, şeytanın işlerinden birer pisliktir, bunlardan (bu pis işlerden) uzak durun ki kurtuluşa eresiniz.” (Mâide suresi, 90. ayet)

Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.), bu ilahî yasağı hemen ilan ettirdi. Bunu duyan Müslümanlar, evlerinde ve mahzenlerinde bulunan şarapları derhâl döktüler. Medine çarşısında sel gibi şarap aktı. Resûlullah (s.a.v.), **“Sarhoşluk veren her şeyden sizi menederim. Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır.”** buyurmuşlardır.

• Hicretin 5. Yılı Olayları

Hendek Savaşı

Ahzâb Gazvesi da denilen bu savaş, hicretin beşinci yılı Şevval ayında (23 Şubat 627) Medine civarında meydana gelmiştir. İslam'a karşı ortak bir cephe oluşturmak isteyen Ben-i Nâdir Yahudileri'nin ileri gelenleri Mekke'ye giderek Kureyş müşriklerini Hz. Muhammed (s.a.v.) ile savaşmaya çağırdılar. Onlara: “Müslümanların kökünü kazıyuncaya kadar sizinle birlikte hareket edeceğiz.” dediler. Sonra bu grup, diğer müşrik kabileleri de harekete geçirdi.

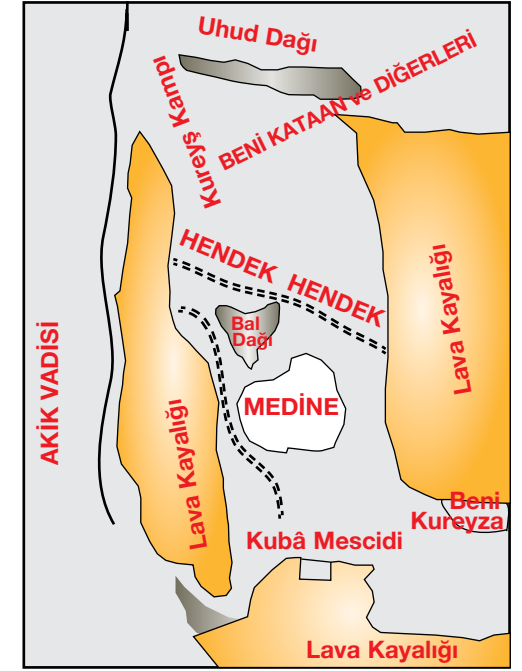
Kureyş müşrikleri bunca savaştan sonra bu gazanın Mekke ile Medine arasında son ciddi çarpışma olacağını seziyorlardı. Bu sebeple Ebû Süfyân, Yahudilerin davetine “kabul” cevabı verdi. Mekkeliler bu savaş için bütün kuvvetlerini hazırladılar. Tek düşünceleri vardı. İslam'ı ebediyen yok olmaya mahkum etmek. Bunun için her çareye başvurular. Toplanan kuvvetler, büyük bir askerî birlik meydana getirdi. Arap yarımadası belki de o zamana kadar böyle bir ordu gücüne şahit olmamıştı. Sefere katılan savaşçıların sayısı 10.000'in üzerindeydi. Müslümanlar savunma durumu almayı tercih ettiler. Yapılan istişareler sonucu Selmân-ı Fâri-

sî'nin Medine'nin kuzeyine derin ve genişçe bir hendek kazılması teklifi kabul edildi. Medine'nin diğer tarafı dağ ve hurmalıklarla çevriliydi.

Kazılan hendek 9 m eninde, 4,5 m derinliğinde, 5500 m uzunluğunda idi. Kureyş birlikleri ve Yahudi müttefikleri Medine'ye gelince bu hendekle karşılaştılar. Hendek, müşriklerin şehre girmesine engel teşkil ediyordu. Müslümanlar hendeğin arkasında şehri korumak için hazır bekliyorlardı. İki ordunun askeri karşı karşıya gelmişti. Savaş karşılıklı ok atışlarıyla günlerce devam etti. 10.000 kişilik müşrik ordusu karşısında Müslümanların sayısı 3.000 kadardı. Yalnızca 36 atları vardı. Müslümanlar hendek önünde 10.000 kişilik müşrik ordusuna karşı durmağa çalışırken, bir yandan da Medine'yi Yahudilerin baskından korumak zorunda kaldılar. Böyle tehlikeli bir anda münafıklar da bozgunculuğa başladılar.

Yahudiler hem savaşı bıraktılar, hem de askerin maneviyatını sarsıcı propaganda yaptılar. Gatafan kabilesinden Nuaym b. Mes'ûd bu sırada Müslüman olmuştu. Bundan kimsenin haberi yoktu. Resûlullah (s.a.v.) ile gizlice görüşerek, müşriklerle Yahudilerin arasını açmak için izin istedi. Resûlullah (s.a.v.), “Harp hiledir, yapabilirsen yap.” buyurdu. Nuaym, önce Benî Kurayza'ya, sonra müşriklerin yanına giderek onları birbirine düşürdü. Daha sonra çıkan fırtına ve kasırgadan müşriklerin çadırları uçtu, kazanları devrildi, ocakları söndü, develer ve atlar birbirine karıştı. Müşriklerin burunları, gözleri tozla toprakla doldu. Karargahları alt üst oldu, ortalığı dehşet kapladı. Neye uğradıklarını şaşırıyorlardı. Bunun üzerine Ebû Süfyân: “Ben dönüyorum, siz de gelin.” diyerek devesine bindi. Mekke'nin yolunu tuttu. Diğerleri de onu izledi. Bu savaşta müşriklerden 4 kişi ölmüş, Müslümanlardan 5 kişi şehit düşmüştü.

Resûlullah (s.a.v.), her alanda olduğu gibi Müslümanların savaş teknikleri ve planları konusundaki bilgi ve tecrübelerinden istifade etmiştir. İslam dini savaştaki hile ve planları öğrenmeye ve geliştirmeye teşvik etmiştir. Bedir günü Resûlullah (s.a.v.) Bedir'e en yakın kuyuya geldiğinde Hubâb b. Münzir: “Yâ Resûlallah! Burası konaklama yeri değildir, milleti kaldır. Kureyş'e en yakın olan

Sünnetin önemini maddeler hâlinde şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerini pekiştirir.
- 2- Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerini açıklar. Sünnet devreden çıkarsa herkes Kur'an'ı kendi kanaatine göre açıklar ve fitneye sebebiyet verir.
- 3- Kur'ân-ı Kerîm'de izahı yapılmamış hükümleri açıklar. Mesela çeşitli hayvanların etinin haramlığını sünnetin açıklaması gibi.
- 4- Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerini uygular. Örnek: Namaz, oruç ve hac ibadetlerinin eda edilmiş şekilleri gibi.

Hadis

Hadis kelimesi Arapça kökünden türetilmiş “söz ve haber” anlamına gelmektedir.

Terim olarak hadis, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sözleri veya bize örnek teşkil eden sünnetinin sözlü ifadesidir. Hadîs-i şerifler İslam dininde Kur'an'dan sonra ikinci en önemli kaynaktır.

• Hadisin Bölümleri (Senet-Metin)

Hadis iki bölümden ibarettir:

1. Senet: Hz. Peygamber (s.a.v.)'den duyulan bir sözün kişiden kişiye aktararak kitaba yazılmasına kadar arada geçen şahıslar zincirine senet denir.

2. Metin: Hadisin bir hüküm ve anlam ifade eden bölümüdür. Yani Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sözünün bizzat kendisidir. Şöyle ki:

İbn Ebû Hâtim'den o da Habîb b. Habîb'den, o da Ebû İshak'tan, O da İzâr b. Hâris'ten, o da İbn Abbas'tan, İbn Abbas da Peygamberimiz'den işittiği üzere sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuşlardır:

“Kim namazını dosdoğru kılar, zekâtını verir, haccını yapar ve ramazanda oruçlarını tutar, bir de misafirine ikram ederse cennete girer.”

Yukarıda görüldüğü üzere “Hz. Peygamber (s.a.v.) buyurmuştur.” sözüne kadar olan râviler zincirine “**senet**”, tırnak içinde gösterilen Peygamberimiz (s.a.v.)'in sözünü ifade eden bölüme ise “**metin**” denir.

Senette kullanılan, bize haber verdi, işittim, den-dan, dedi, gibi kelimeler de senetteki “**isnad**” bölümünü oluşturur.

• Hadislerin Çeşitleri

Hadisler sıhhat ve hüküm derecesine göre üç grupta incelenir.

a) **Sahih Hadisler:** Adalet ve zabt sıfatına sahip râviler tarafından rivayet edilen, sened-i muttasıl, metin ve mana itibarıyla hakkında hiçbir şüphe olmayan hadislerdir.

Yukarıdaki tanımı biraz açmak gerekirse;

1. Hadisi rivayet eden râvilerin hafızasının sağlam olması.
2. Kendilerinin güvenilir ve adaletli olması.
3. Hadisin senedinin kesintiye uğramadan Peygamberimiz'e dayanması.
4. Metin ve manada Kur'ân-ı Kerîm'e, Arapça dilbilgisi kurallarına aykırılık gibi akli selime ters düşen durumların olmaması gerekir.

b) **Hasen Hadisler:** Sahih hadisin bütün şartlarını taşımasına rağmen, senedindeki râvilerden birinin zabt sıfatı mükemmel olmayan hadisler hasen hadis denir. İleride bahsedileceği üzere râide zabt, hafıza gücü ve ezber kabiliyeti tam değildir demektir. Hasen hadislerle hükmedilir.

c) **Zayıf Hadisler:** Hadislerde bulunması gereken şartlardan bir ya da birkaçını kaybetmiş hadisler zayıf hadis denir. Bunlar da kendi aralarında çeşitli derece ve bölümlere ayrılır. Hadisteki zayıflık genellikle râvi ve senette olabilir.

Yukarıda bölümlerini zikrettiğimiz zayıf hadislerle amel etme konusunda Ehl-i sünnet âlimleri üç görüş bildirmişlerdir.

- 1- Zayıf hadisle asla amel olunmaz.
 - 2- Zayıf hadisle amel olunur.
 - 3- Özel şartlara bağlı olarak amel olunur.
- Bu özel şartlar şunlardır:
- a- Bir tek kişinin yalnız başına amel etmesi,
 - b- Sahih bir hükme ters olmaması,
 - c- Hadisin gerçekten sabit olduğuna inanılması.

Hadisler rivayet şeklindeki farklılık sebebiyle de ikiye ayrılmaktadır:

a) **Nebevî Hadisler:** Sözü ve manası Hz. Peygamberimiz (s.a.v.)'e ait olan hadislerdir. Rivayet edilirken: “Hz. Peygamberimiz (s.a.v.) buyurdu ki” diye rivayet edilir.

يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا

“Kolaylaştırınız zorlaştırmayınız, müjdeleyiniz nefret ettirmeyiniz.”